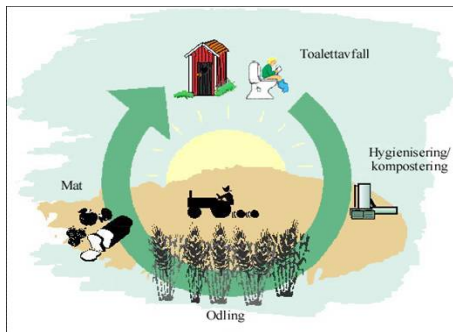

Malå/Norsjö
Miljö- och byggavdelning

Kretsloppslösning för att hantera latrin

Latrinkompost

Att kompostera latrin är inte svårt men det krävs intresse och vissa kunskaper. Man får räkna med att det tar lite tid att sköta komposten, men vinsten är en näringsrik kompostmull och minskade utsläpp till sjöar och vattendrag. De blir lättare att kompostera om man kompletterar sin toalett med en urinavskijare. Urinen leds då till en urintank/behållare som töms och sprids på växtlighet på fastigheten enligt anvisningar från miljö- och byggavdelningen. Separerad urin får ej ledas till BDT-avlopp.

Urin bör spridas utspädd så nära markytan och vattnas eller myllas ned så snart den spridits. Rekommenderad minimiareal för spridning är minst 40-50 m² beväxtyta per person.

En väl genomtänkt hantering och god personlig hygien är viktig för att minska exponeringen av smittämnen för fastighetsägaren. Smittrisk finns framför allt i samband med hanteringen av obehandlade fekalier. Försiktighet bör iaktas och någon form av behandling/hygenisering behövs före spridning. Hygenisering kan ske genom varmkompostering (>50 grader celsius med tre vändningar under en vecka) eller lagring i latrinkompost i minst 12 månader.

Kompostbehållarnas volym

För latrinkompostering rekommenderas två behållare eller behållare med två fack. Storleken på behållarna bör dimensioneras så att lagring i minst 12 månader kan uppnås och lämplig volym beror på permanent- eller fritidsboende samt nyttjande grad. För **permanentboende** rekommenderas behållarna vara **2x500 liter** och för **fritidsboende 2x350 liter**.

Skötsel

Behållarna ska användas växelvis. Börja med ett lager torvströ i botten på den ena behållaren. Varva sedan latrin med trädgårdsavfall eller torvströ. Undvik kemiska tillsatser. När behållaren fyllts till 2/3 alternativt används under ca 6 månader, avbryts tillförseln av material. Komposten bör nu stå minst 12 månader. Under tiden används övriga behållare, vilka sätts igång på samma sätt som den första. Efter 12 månaders kompostering töms behållaren och komposten kan myllas ned.

Rekommenderad minimiareal för spridning av komposterade och långtidslagrade fekalier är 10 m² beväxt yta per person (permanentboende). För gödsling av ytor för odling av livsmedel som är i kontakt med jorden och som ska ätas råa rekommenderas minst 2 växtsäsonger mellan spridning och skörd. I övriga fall (ex bärbuskar, fruktträd och potatis) rekommenderas 1 växtsäsong. Om annat än livsmedel odlas, ex blommor kan kortare tider tillämpas. Det är viktigt att komposteringen sköts så att olägenhet inte uppstår för omkringboende.

Malå/Norsjö
Miljö- och byggavdelning

Ansökan om tillstånd för latrinkompost ska lämnas till Malå/Norsjö miljö- och byggavdelning.

Kompostbehållarna kan vara antingen sådana man bygger själv eller köper som en färdig produkt. Placera komposten enligt följande punkter:

- Ovan mark på den egna tomten
- Behållarna ska vara försedda med **tät botten** som går upp **minst 30 cm upp längs väggarna**.
- Placera ej närmare än 5 m från tomtgräns.
- Om man väljer en större behållare kan latrin samkomposteras med hushållsavfall.

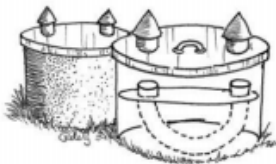
Hemmabyggd kompostbehållare

Om man planerar att bygga sin egen kompost, ska man redovisa hur den ska se ut för miljö- och byggavdelningen. Här finns några förslag på olika konstruktioner och hur en kompost kan byggas:

Förslag på olika konstruktioner

Exempel i betong

Betongringar finns att köpa både med och utan botten.

En perforerad slang, som tillför syre till kompostmassan, kan med fördel placeras i komposten (inget krav).

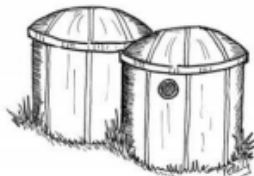
Exempel i trä

Undvik impregnerat trä.

Botten kläs med tätt och tåligt material, exempelvis armerad plast eller tjock gummiduk, så att två kar bildas som är ca 20 cm djupa.

Exempel på behållare som omarbetats

Behållaren ska vara tåligt och stadigt. Undvik för höga behållare då det kan försvåra hanteringen vid omrörning och tömning.

Inköpt i handeln

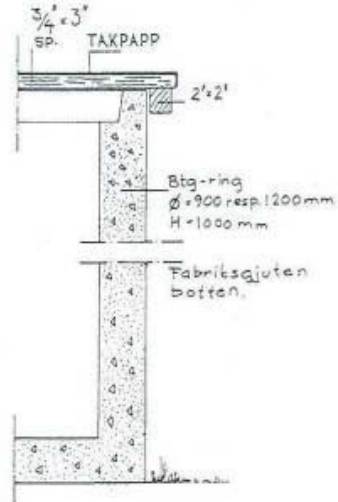
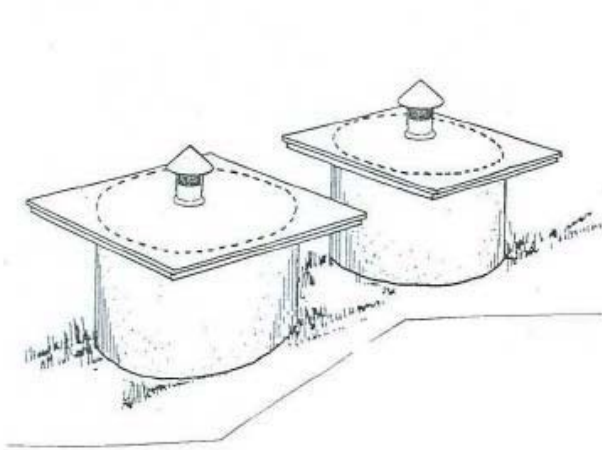
Om du vill köpa en latrinkompost hittar du dem i exempelvis välsorterade varuhus, byggmarknader och brädgårdar.

Förväxla inte en latrinkompost med en hushållskompost som inte alla gånger har en helt tät botten.

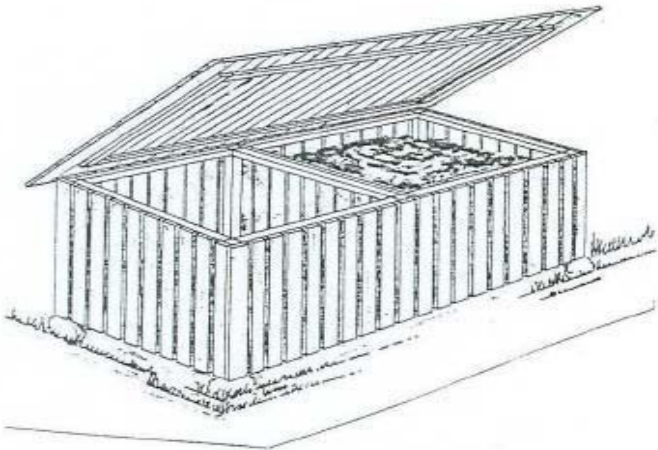

Malå/Norsjö
Miljö- och byggavdelning

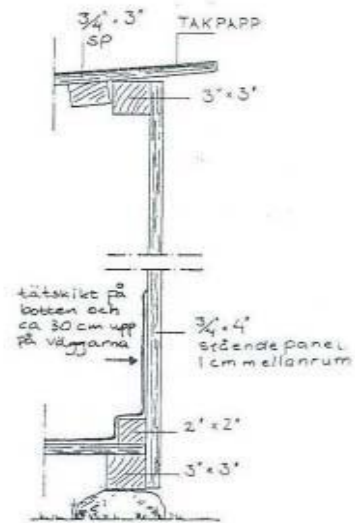
Exempel på betongkompost, en sluten kompost med ventilation i locket, se nedan:

Exempel på träkompost med tätt lock och ventilation genom övre delen av sidorna, se nedan:

Källa: Naturvårdsverket

Har du frågor är du välkommen att höra av dig till Miljö- och byggavdelningen via telefon 0953-140 00 eller 0918-140 00 eller via mail mob@mala.se

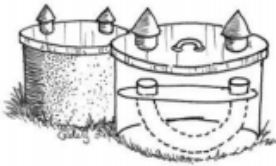

Malå/Norsjö
Miljö- och byggavdelning

Förslag på olika konstruktioner

Exempel i betong

Betongringar finns att köpa både med och utan botten.

En perforerad slang, som tillför syre till kompostmassan, kan med fördel placeras i komposten (inget krav).

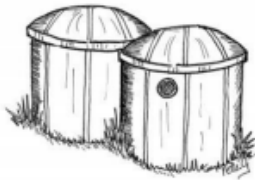
Exempel i trä

Undvik impregnerat trä.

Botten kläs med tätt och tåligt material, exempelvis armerad plast eller tjock gummiduk, så att två kar bildas som är ca 20 cm djupa.

Exempel på behållare som omarbetats

Behållaren ska vara tåligt och stadigt. Undvik för höga behållare då det kan försvåra hanteringen vid omrörning och tömning.

Inköpt i handeln

Om du vill köpa en latrinkompost hittar du dem i exempelvis välsorterade varuhus, byggmarknader och brädgårdar.

Förväxla inte en latrinkompost med en hushållskompost som inte alla gånger har en helt tät botten.